

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА

Однією з найважливіших особливостей підготовки спеціалістів-юристів є створення освітніх і наукових систем, що дає змогу накопичувати наукові знання і готувати комунікативно компетентних спеціалістів. Оскільки юристи працюють у різноманітних галузях, таких як державні і приватні структури, місцеве самоуправління, законодавча влада, державне управління, саме це і вимагає наукових підходів до їх підготовки.

У формуванні компетентності юристів вирішальну роль відіграє не тільки зміст освіти, але і освітнє середовище вузу, організація освітнього процесу, освітні технології.

Проблеми формування комунікативної компетентності майбутнього юриста розглядаються в роботах О. Скаун, А. Піголкіна, Н. Івакіної, А. Жалінського, Л. Петровської, С. Гусарева та ін. Більшість вчених комунікативну компетентність визначають як важливу складову професійної компетентності студентів, як здатність людини встановлювати і підтримувати необхідні контакти з іншими людьми. Тому характерними особливостями комунікативної компетентності можна назвати уміння орієнтуватись у ситуації, досягнення взаєморозуміння між партнерами. Комунікативна компетентність формується в умовах безпосередньої взаємодії і є результатом досвіду спілкування між людьми.

Дослідження публікацій з даного питання показують, що існують різні підходи до визначення поняття комунікативна компетентність. Перш ніж розкрити поняття комунікативна компетентність, ми хотіли б звернутися до таких визначень, як компетентність і компетенція. Розглядаючи різні визначення цих понять, можна побачити, що в тлумаченнях «компетенції» загальним є їх змістова основа: знання, які повинна мати особа; коло питань, в яких особа повинна бути обізнана; досвід, необхідний для успішного виконання роботи у відповідності з установленими правами, законами, статутом.

У всіх вивчених тлумаченнях «компетентності» йдеться про людину, яка володіє відповідною компетенцією. Одним із смислів поняття компетентності є характеристика особистісних якостей людини, володіння компетенцією. Отже, компетенція — це певна норма, досягнення якої може свідчити про можливість правильного вирішення якого-небудь завдання, а компетентність — це оцінка досягнення (або недосягнення) цієї норми. Компетентність виступає в українській і російській мовах як якість, характеристика особи, яка дозволяє їй вирішувати

певні завдання, приймати рішення, висловлювати судження у певній галузі. Основою цієї якості є знання, обізнаність, досвід соціально-професійної діяльності людини. Саме цим підкреслюється інтегративний характер поняття «компетентність».

Серед базових умов підготовки спеціалістів-юристів слід виділити компетентний підхід, який передбачає відбір професійно значущого змісту, який сприяє професійному навчанню на основі читання наукової літератури, довідникових матеріалів, а також форм і методів, серед яких важливе місце займає ділова гра, що базується на трансактному аналізі (І. Бьорн). Контекстний підхід дає можливість на практиці освітнього процесу моделювати ситуації ділового професійного навчання з установкою на вироблення певних професійних якостей особистості.

Навчанню професійним технологіям при вирішенні задач комунікативного характеру сприяє професійно-інформаційний підхід і обмін інформацією з колегами, доповіді на нарадах та ін.

Комунікативну компетентність студентів — майбутніх юристів можна охарактеризувати з точки зору різноманітних здібностей, які розвиваються в період навчання. Серед них слід виділити — аналітичні здібності, вербальні та інтелектуальні. Якщо розглянути аналітичні здібності студентів, то слід говорити про лінгвістичну компетентність країни, яка є частиною професійної культури юриста і дає можливість збагачуватись правилами професійно-етичного характеру, які обумовлюються менталітетом носія мови.

Вербальні здібності розглядаються з точки зору лінгвокомунікативної компетентності, яка забезпечує можливості для усного навчання в типових комунікативних ситуаціях професійного контексту, що вимагає осмислення проблеми, а значить мислительних операцій для вирішення комунікативних задач.

Інтелектуальні здібності слід охарактеризувати з точки зору лінгводидактичної компетенції. А це не тільки оволодіння мовою, а і готовність до використання мовних одиниць у ході професійного навчання, що передбачає володіння професійним словником.

Прояв комунікативної компетентності юристів можна прослідкувати в таких якостях як уміння спілкуватись з іншими людьми, керувати своїми емоціями і настроєм, уміння переконувати, сперечатись, визнавати точку зору партнера, уміння вести переговори. Юрист повинен уміти аналізувати не тільки свої успіхи, але й недоліки, прорахунки. З одного боку, він повинен бути рішучим і вміти наполягати на своєму, переконати в правильності своєї позиції. З іншого, він повинен володіти такими якостями як гнучкість, пластичність, уміння визнавати свою неправоту і шукати компетентного рішення, яке відповідає закону.

То ж можна зробити висновок, що комунікативна компетентність юристів сприяє підвищенню авторитету правоохоронних органів, судової влади, органів державної влади, юстиції. Це складний

процес, який обумовлюється не тільки мисленнєвою діяльністю, а й увагою, пам'яттю, волею, досвідом, індивідуальними особливостями особистості.

ПОЛУПАНОВА Ю. А.

Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
ассистент кафедры журналистики

РОЛЬ НОВЫХ МЕДИА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ

Мультимедиа технологии с каждым днем все больше проникают в различные сферы образовательной деятельности. Сегодня мультимедиа-технологии — это одно из перспективных направлений информатизации учебного процесса. Известно, что всех людей в зависимости от ведущего способа восприятия информации можно разделить на 3 основные группы: визуалы, аудиалы, кинестетики. Мультимедиа может применяться в контексте самых различных стилей обучения и восприниматься самыми различными людьми: некоторые предпочитают учиться посредством чтения, другие — посредством восприятия на слух, третьи — посредством просмотра видео, и т.д. Сегодня многие преподаватели используют в образовательном процессе мультимедийные презентации, включающие рисунки, анимацию, видео, текст и такой подход становится все более популярным. Новые технологии действительно иногда поражают своей эффективностью в области изучения нового материала. Медиа вносят принципиальные изменения в содержание обучения, более качественно преподносят учебные предметы. Учет педагогических аспектов использования медиа в учебно-воспитательном процессе является исключительно важным для перестройки всей системы образования в соответствии с требованиями современного информационного общества.

В переводе с английского multimedia — многокомпонентная среда, которая позволяет использовать текст, графику, видео и мультипликацию в режиме диалога и тем самым расширяет области применения компьютера в учебном процессе. Изобразительный ряд, включая образное мышление, помогает обучаемому целостно воспринимать предлагаемый материал. Мультимедийные средства обучения являются перспективным и высокоэффективным инструментарием, позволяющим предоставить преподавателю массивы информации в большем объеме, чем традиционные источники информации; наглядно в интегрированном виде включать не только тексты, графики, схемы, но и звук, анимацию, видео и т.п.; отбирать виды информации и в той